

NYHEDSBREV

April 2018

Fredede bygninger

Den 12. marts fyldte Bygningsfredningsloven 100 år, og i den anledning afholdt FBL-Hjørring et velbesøgt arrangement med byvandring og foredrag i Hjørring gamle rådhus. Omkring 65 personer deltog, og der blev udtrykt stor tilfredshed med arrangementet.

Arbejdet med at forberede arrangementet og interessen for emnet har ansporet foreningens bestyrelse til at præsentere samtlige fredede bygninger i Hjørring Kommune på foreningens hjemmeside. Her gives en smagsprøve med et eksempel, som jeg ikke var klar over var fredet – ja, med skam at melde kendte jeg ikke stedets eksistens:

STENSBÆK

Stensbæk. Foto: FBB

kenafdeling i den nordlige del, fine stuer i midten og mindre værelser i længens sydlige ende. Hertil kommer alle ældre detaljer, herunder de ældre fyldingsdøre, messingdørgreb og vinduernes ældre beslagværk samt loftværelsets bemalede dør og bemalede træpaneler.”

Den her bragte tekst er kun de konkluderende afsnit. På hjemmesiden bringes hele den beskrivelse og de oplysninger, der ligger til grund for de statslige myndigheders fredning af bygningen.

”Bærende fredningsværdier:

I Stensbæk knytter de bærende fredningsværdier sig i det ydre til bygningens konstruktion i regionalt forankret bindingsværk fra 1700-tallet med hvidkalkede tavler samt de ældre småsprossede vinduer, de ældre fyldingsdøre og det halvvalmede tag af røde vingetegl. Hertil kommer alle ældre detaljer herunder det ældre beslagværk.

I det indre knytter de bærende fredningsværdier sig til trækkene af den ældre grundplan med gennemgående hovedskillevæg og den indre fordeling med køk-

Alle de fredede bygninger i kommunen findes med billeder og beskrivelser på hjemmesiden: <http://www.fblhjoerring.dk/> under ”Temaer”. Der kan man også finde de bevaringsværdige bygninger, men kun på en ”tør” adresseliste. Vi overvejer, efterhånden som vi får tid, at præsentere dem på en tilsvarende måde.

Værdifulde Kulturmiljøer

I tidligere nyhedsbreve er emnet kulturmiljøer også blevet behandlet, men de færreste er helt klar over, hvad der ligger i det begreb. I forbindelse med kommuneplan 2016 har Hjørring Kommune udarbejdet beskrivelser af de udpegede kulturmiljøer og fået det fint grafisk sat op med billeder, så mange kunne blive klogere. Men kan man finde disse beskrivelser? Jo, hvis det lykkes at finde kommuneplan 2016, så skal man fire klik ind, men ikke hver gang der, hvor logikken tilsiger det, og så skal man ned i bunden af en tekst for at finde de relevante links.

Så nørdede er vi kun få, der er, så også her har FBL-Hjørring gjort det nemt for de interesse-rede. Man behøver blot at gå ind på hjemmesiden: <http://www.fblhjoerring.dk/> under ”Temaer”, så giver det sig selv.

Der er i alt udpeget 49 kulturmiljøer, og blandt de 9 under overskriften Kystkultur kan man fx finde:

SOMMERHUSOMRÅDET HARERENDEN VED LØNSTRUP

Harerenden. Foto: Hjørring Kommune

Husene afspejlede et forsøg på med få midler at få noget ud af lidt for at skaffe sig lidt frirum uden for byens små lejligheder. Husene blev opført spredt på lejet grund i et område nordøst for Lønstrup.

Indtil 1940 blev der bygget omkring 40 små sommerhuse i området, og i 1944 dannede ejerne foreningen Sommerhuskolonien Harerenden. Harerenden og et område ved Nørlev Strand var frem til 1950erne de eneste sammenhængende sommerhusområder ved Lønstrup. Området omfattede ca. 200 sommerhuse på lejet grund og ca. 100 sommerhuse på egen grund.

”Beskrivelse:

De oprindelige sommerhuse i Harerenden er et eksempel på de første sommerhusbebyggelser langs vestkysten, der nærmest havde karakter af kolonihavehuse. Fra omkring 1920 begyndte folk fra omegnen, og især fra Hjørring, at bygge sommerhuse ved Harerenden.

Der var tale om små træhuse, ombyggede badehuse og jernbanevogne, der var bygget af jævne folk.

I årenes løb er en del af de oprindelige sommerhuse blevet ofre for kystnedbrydningen og er styrtet i havet. I 1990'erne blev der etableret kystsikring, der beskytter sommerhusområdet.

Harerendens bebyggelse er af meget forskellig karakter. De oprindelige huse er små og med knopskydninger, og mange erstattes af nye og tidssvarende sommerhuse.

Harerenden adskiller sig med sin helt særlige karakter af spontant opstået sommerhusområde tydeligt fra de sommerhusbebyggelser, der er etableret efter en samlet plan, og gør området til noget ganske særligt.

Den yderste del af sommerhusområdet langs kysten er omfattet af klitfredning, og hele Harerenden er omfattet af en lokalplan.

Afgrænsningen af kulturmiljøet omfatter de 240 sommerhuse, som ligger på fælles matrikel.”

Arkitekter og hjemmesiden

Dette billede af den kommunale gartnerbolig er nu et af billederne i artiklen om Jens Jakobsen. Foto: FBL-Hjørring.

Også med de fire artikler på hjemmesiden om arkitekterne, Jens Jakobsen, Lønborg-Jensen, Hack Kampmann og Sylvius Knutzen er der sket noget. Hvor de hidtil har været uden illustrationer, er der nu blevet indsat billeder af de bygninger, som omtales.

Alle disse ændringer – jeg tillader mig at kalde det forbedringer – der er blevet berettet om i dette nyhedsbrev, vil blive tydeligere på hjemmesiden, når også sidens overordnede menu bliver revideret.

Søren Thirup
Formand, FBL-Hjørring